

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE
cu privire la recurs

învinuirea lui

Nicolai Biterescu

(art. 151 alin. (4), art. 155 alin. (1) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-950/23
Nr. PIGD 1-22179374-01-Ira-16062023)*

Recurs depus până la 01 septembrie 2023; Pentru inculpatul aflat în detenție, termenul de declarare a apelului începe să curgă de la data comunicării efective a sentinței motivate; Respingerea apelului ca tardiv, fără stabilirea datei comunicării sentinței motivate, constituie o eroare gravă de fapt.

24 decembrie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Aliona Sârbu

Curtea de apel: Vitalie Movilă, Ion Dănăilă, Evghenii Dvurecenshii

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Nicolai Biterescu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Ghenadie Eremciuc,
Vladislav Gribincea, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Nicolai Biterescu s-a născut în anul 1981 în r-ul Cahul. El a fost apărat de avocatul Oxana Saganscaia.

2. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod de procedură penală. La 16 decembrie 2022, prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central, Nicolai Biterescu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor incriminate și condamnat, pentru concurs de infracțiuni, la 10 ani de închisoare în penitenciar de tip închis. Instanța de apel a respins apelul ca tardiv.

3. La 30 mai 2023, avocatul Oxana Saganscaia, în numele lui Nicolai Biterescu, a depus recurs, solicitând casarea sentinței și deciziei și stabilirea unei pedepse mai blânde.

4. Urmăririle penale au fost pornite la 18 și 26 septembrie 2022. La 26 septembrie 2022, cauzele penale au fost conexe. Urmărirea penală s-a terminat la 05 decembrie 2022. Prima instanță a examinat cauza în perioada 07 decembrie - 16 decembrie 2022. Instanța de apel a examinat cauza între 25 ianuarie și 13 martie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 16 iunie 2023.

ÎN FAPT

5. Nicolai Biterescu a fost învinuit că, la 16 septembrie 2022, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, a agresat-o pe Liliana Uzun în domiciliul acesteia din satul Colibași, raionul Cahul, aplicându-i mai multe lovituri cu un topor, cu intenția de a-i cauza vătămări grave. În urma agresiunii, victima a suferit multiple leziuni corporale grave, inclusiv traumă cranio-cerebrală, precum și alte vătămări medii și ușoare, constatate prin expertiză medico-legală. La 18 septembrie 2022, Liliana Uzun a decedat în instituția medicală, decesul survenind ca urmare a traumatismului cranio-cerebral și a complicațiilor acestuia. Fapta a fost încadrată conform art. 151 alin. (4) Cod penal (vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății care a provocat decesul).

6. Nicolai Biterescu a mai fost învinuit că, în același timp și loc, fiind înarmat cu un topor, l-a amenințat pe Piotr Crîcimar cu omorul și cu vătămarea gravă a

integrității corporale. Amenințarea a fost realizată prin ridicarea toporului asupra victimei și prin expresii verbale, amenințare percepută de Piotr Crăcimar, ca fiind una reală. Acțiunile au provocat victimei o stare de tensiune și suferință psihică, existând un pericol real de realizare a amenințării. Fapta a fost încadrată conform art. 155 alin. (1) Cod penal (amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății).

7. La 16 decembrie 2022, prin [sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central](#), Nicolai Biterescu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor incriminate și condamnat pentru concurs de infracțiuni la 10 ani de închisoare în penitenciar de tip închis. Dispozitivul sentinței a fost pronunțat la 16 decembrie 2022 și înmănat inculpatului Nicolai Biterescu și apărătorului Oxana Saganscaia în aceeași zi (f.d. 240, vol. I). Părțile au fost informate că sentința motivată va fi pronunțată la 23 decembrie 2022.

8. Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 23 decembrie 2022 (f.d. 236, vol. I), la pronunțare au fost prezenți procurorul Mihail Cara, inculpatul Nicolai Biterescu și apărătorul Oxana Saganscaia. Conform recipisei (f.d. 254, vol. I), sentința motivată a fost înmănată exclusiv apărătorului. Din materialele dosarului rezultă că dispoziții de escortare a inculpatului au fost emise doar pentru ședințele din 15 și 16 decembrie 2022 (f.d. 223–224, vol. I). Potrivit avizului de recepție, sentința a fost recepționată de Penitenciarul nr. 5 – Cahul la 27 decembrie 2022 (f.d. 1, vol. II).

9. La 13 ianuarie 2023, Penitenciarul nr. 5 – Cahul a expediat Judecătoriei Cahul, sediul Central, cererea de apel formulată de inculpatul Nicolai Biterescu, prin care acesta a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde. Apelul este datat din 10 ianuarie 2023. O cerere de apel cu conținut similar a fost transmisă și Curții de Apel Cahul, fiind înregistrată la 16 ianuarie 2023 și expediată instanței de fond la 20 ianuarie 2023.

10. La 13 martie 2023, [Curtea de Apel Cahul](#) a respins cererea apărătorului Oxana Saganscaia privind repunerea în termenul de declarare a apelului și a respins apelul ca tardiv. Instanța a reținut că inculpatul a fost prezent la ședința din 16 decembrie 2022, când i-a fost comunicată data pronunțării sentinței motivate, precum și la 23 decembrie 2022, când sentința integrală a fost pronunțată. Termenul de apel prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală are caracter de decădere, iar nerespectarea acestuia atrage tardivitatea apelului. Repunerea în termen este admisibilă doar în cazul existenței unor împrejurări obiective, independente de voința părții, apte să excludă culpa acesteia, condiție care nu a fost întrunită în speță. Argumentele apărării referitoare la zilele de sărbătoare sau la pretinsa întârziere a administrației penitenciarului de a înmâna sentința motivată deținutului au fost apreciate ca neîntemeiate, întrucât termenul de apel a început să curgă de la 23 decembrie 2022, dată la care inculpatul a fost prezent la pronunțare. În consecință, apelul, datat cu 10 ianuarie 2023, a fost depus după expirarea termenului la 09 ianuarie 2023, adică a fost calificat ca tardiv.

11. La 30 mai 2023, avocatul Oxana Saganscaia, în numele lui Nicolai Biterescu, a declarat recurs, fără a indica vreun temei dintre cele prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. Avocatul solicită casarea sentinței și a deciziei și aplicarea unei pedepse mai blânde. Apărătorul a invocat că instanța de apel a respins neîntemeiat cererea de repunere în termenul de declarare a apelului. Persoanele condamnate aflate în detenție dispun de posibilități limitate de a transmite corespondență, iar expedierea actelor prin intermediul administrației penitenciarelor presupune riscul neajungerii acestora la instanță în interiorul termenului procedural. Inculpatul, neavând cunoștințe juridice, a indicat în cererea de apel data de 10 ianuarie 2023. Apărătorul a susținut că, în perioada 23 decembrie 2022 – 10 ianuarie 2023, au intervenit mai multe zile de sărbătoare, ceea ce ar fi împiedicat exercitarea efectivă a dreptului la apel în termen.

12. La 16 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs, însă nimeni nu a depus referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Art. 338 Cod de procedură penală, la momentul pronunțării sentinței, prevedea următoarele:

(4) Copia de pe hotărîrea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărîrea motivată”.

14. Art. 402 alin (1) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(1) Termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

15. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată pe 02 mai 2023. Recursul a fost declarat pe 30 mai 2023. Având în vedere că termenul pentru depunerea recursului este de 30 de zile, recursul a fost înaintat în termen.

16. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărîrii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

17. Avocatul recurent a contestat soluția instanței de apel atât sub aspectul netemeinicii declarării tardivității apelului, cât și sub aspectul individualizării pedepsei stabilite prin sentința menținută de instanța de apel. Deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra fondului cauzei, instanța de recurs va examina cererea de recurs doar din perspectiva argumentului privind tardivitatea cererii de apel. Această chestiune urmează a fi examinată prin prisma temeiului de recurs prevăzut

la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023.

18. Completul nu împărtășește soluția instanței de apel privind respingerea apelului ca tardiv, apreciind-o eronată. Instanța de apel nu a stabilit când anume inculpatului i-a fost comunicată sentința integrală și nu a analizat cronologia depunerii apelului, ajungând astfel la o concluzie întemeiată pe o eroare gravă de fapt, care a influențat soluția adoptată.

19. Dispozitivul sentinței a fost pronunțat la 16 decembrie 2022, iar sentința integrală a fost pronunțată la 23 decembrie 2022. La 23 decembrie 2022, Nicolai Biterescu se afla în detenție. Procesul-verbal al ședinței consemnează prezența inculpatului la pronunțarea sentinței motivate, însă această împrejurare nu este confirmată de materialele dosarului. În dosar lipsește dispoziția de escortare pentru 23 decembrie 2022. Totodată, copia sentinței motivate a fost înmănată exclusiv apărătorului (f.d. 254, vol. II). Comunicarea hotărârii către condamnat a fost realizată prin intermediul administrației penitenciare, sentința fiind recepționată de instituția penitenciară la 27 decembrie 2022. Expedierea sentinței motivate instituției penitenciare de asemenea confirmă implicit că Nicolai Biterescu nu a fost prezent la ședința din 23 decembrie 2022. În lipsa unor probe contrare care să ateste o comunicare anterioară a sentinței motivate inculpatului, data de 27 decembrie 2022 este data de la care începe să curgă termenul de apel. Apelul este datat cu 10 ianuarie 2023. Prin urmare, acesta a fost depus în mai puțin de 15 zile de la primirea sentinței motivate. În asemenea circumstanțe, concluzia instanței de apel cu privire la tardivitatea apelului este eronată.

20. Conform art. 435 alin. (1) lit. c) Cod de procedură penală, rejudecarea poate fi dispusă doar în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs. Remiterea cauzei la rejudecare este excepția, iar înlăturarea de către instanța de recurs a erorii, fără remitere la rejudecare, este regula (încheierea nr. [1ra-1737/2022](#), § 20). Cererea de apel în mod eronat a fost respinsă ca tardivă, iar fondul apelului nu a fost soluționat de către curtea de apel. În aceste condiții, eroarea respectivă nu poate fi remediată în recurs. Prin urmare, completul de judecată admite recursul și dispune remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în scopul examinării în fond a argumentelor din cererea de apel.

21. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 435 alin. (2) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul avocatului Oxana Saganscaia împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 13 martie 2023;

Casează decizia Curții de Apel Cahul din 13 martie 2023 și dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Sud, într-un alt complet de judecători.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea